

specifikace: K řízení o žalobě, kterou se žalující společenství vlastníků jednotek domáhá na (první) žalované insolvenční správce dlužníka zaplacení dlužných úhrad za služby související s bytovou jednotkou za dobu, po kterou byla tato jednotka zahrnuta do soupisu majetkové podstaty v konkursu na majetek dlužníka, jsou v prvním stupni příslušné okresní soudy (nejde o incidenční spor - § 203 odst. 4 IZ).

Stejně tak jsou v prvním stupni k řízení příslušné okresní soudy, i pokud jde o část žaloby, kterou se žalující společenství vlastníků bytových jednotek domáhá zaplacení dlužných úhrad za služby související s bytovou jednotkou na (druhém) žalovaném, který nabyl předmětnou bytovou jednotku z majetkové podstaty na základě kupní smlouvy uzavřené se žalovanou insolvenční správce dlužníka, jako prodávající.

§ 9 odst. 1 o. s. ř.

§ 203 odst. 4 zákona č. 182/2006 Sb., insolvenční zákon (IZ)

§ 1180 a násl. zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (OZ)

Ncp 204/2021

USNESENÍ

Vrchní soud v Praze jako soud nadřízený rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Františka Kučery a soudců Mgr. Martina Řezníčka a JUDr. Aleše Šťastného v právní věci

žalobce : **Společenství vlastníků XY**, IČO XY,
zastoupen JUDr. Dušanem Hebertem, advokátem
sídlem Marie Pujmanové 2447/9, 434 01 Most

proti
žalovaným 1.) **JUDr. Jana Fialová**, IČO 25804685,
sídlem Točitá 1964/34, 140 00 Praha 4
insolvenční správce dlužníka R. S.
zastoupena Mgr. Jiřím Chlaněm, advokátem,
sídlem Točitá 1964/34, 140 00 Praha 4

a

2.) **XY s.r.o.**, IČO XY,
zastoupena Mgr. Michalem Balcarem, advokátem
sídlem Říční 456/10, 118 00 Praha 1

o peněžité plnění,

vedené u Obvodního soudu pro Prahu 4 pod sp. zn. 30 C 324/2020, o určení věcné příslušnosti,

takto:

K projednání a rozhodnutí věci jsou v prvním stupni věcně příslušné okresní soudy.

O d ů v o d n ě n í :

1. Žalobou doručenou dne 25. 9. 2020 Obvodnímu soudu pro Prahu 4 (dále jen „předkládající soud“) se žalobce (dále též jen „SVJ“) domáhá zaplacení dlužných úhrad za služby související s bytovou jednotkou č. XY v XY za dobu od ledna do července 2020, po kterou byla tato jednotka zahrnuta do soupisu majetkové podstaty v konkursu na majetek dlužníka R. S., projednávaného Krajským soudem v XY pod sp. zn. XY INS XY /2019. Žaloba směřuje jednak proti insolvenční správce (dále jen „žalovaná č. 1“), která bytovou jednotku do majetkové podstaty zapsala a vůči níž žalobce uplatňuje nárok jako pohledávku za podstatou, která nebyla žalovanou č. 1 uspokojena, jednak proti obchodní společnosti XY s.r.o. (dále jen „žalovaná č. 2“), která nabyla předmětnou bytovou jednotku z majetkové podstaty na základě kupní smlouvy se žalovanou č. 1, jako prodávající, ze dne XY 2020.
2. Předkládající soud postupem podle § 104a odst. 2 a odst. 5 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“), předložil věc Vrchnímu soudu v Praze, jako soudu nadřízenému (dále jen „nadřízený soud“), k rozhodnutí o námitce věcné nepřislušnosti předkládajícího soudu vznesené žalovanou č. 1 s odůvodněním, že se zde věcná příslušnost řídí ustanovením § 7a zákona č. 182/2006 Sb., insolvenční zákon, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „IZ“), a to s odkazem na rozsudek Nejvyššího soudu z 31. 10. 2018, sp. zn. 29 ICdo 97/2016, jakož i usnesení Nejvyššího soudu ze dne 28. 4. 2017, sp. zn. 29 NSČR 94/2014.
3. Žalobce vyslovil názor, že v této věci je věcně příslušným Obvodní soud pro Prahu 4. Žalovaná č. 2 se k otázce věcné příslušnosti soudu nevyjádřila.
4. Řízení se koná u toho soudu, který je věcně příslušný. Pro určení věcné příslušnosti jsou až do skončení řízení rozhodné okolnosti, které tu jsou v době jeho zahájení (§ 11 odst. 1 o. s. ř.). Věcnou příslušnost zkoumá soud kdykoli za řízení (§ 104a odst. 1 o. s. ř.).
5. Pro stanovení věcné příslušnosti soudů ve sporném občanském soudním řízení je rozhodující obsah žaloby (návrhu), resp. předmět řízení, jak byl vymezen žalobcem v žalobě (viz např. usnesení Ústavního soudu ČR ze dne 7. 2. 2012, sp. zn. I. ÚS 3348/10).
6. Podle § 9 odst. 1 o. s. ř., nestanoví-li zákon jinak, jsou k řízení v prvním stupni příslušné okresní soudy.
7. Podle § 7a IZ krajské soudy rozhodují jako soudy prvního stupně a) v insolvenčním řízení, b) v incidenčních sporech, c) ve sporech o náhradu škody nebo jiné újmy, která vznikla porušením povinnosti podat insolvenční návrh, d) ve sporech o náhradu škody nebo jiné újmy, která vznikla zahájením insolvenčního řízení a opatřeními přijatými v jeho průběhu, a e) ve věcech vyplývajících z právních vztahů mezi dlužníkem a insolvenčním správcem týkajících se majetku patřícího do dlužnickovy majetkové podstaty.
8. Podle § 203 odst. 1 IZ, není-li dále stanoveno jinak, pohledávky za majetkovou podstatou a pohledávky jim na roveň postavené se uplatňují písemně vůči osobě s dispozičními oprávněními;

podle odst. 3 osoba s dispozičními oprávněními uspokojí pohledávky podle odst. 1 z majetkové podstaty; podle odst. 4, neuspokojí-li osoba s dispozičními oprávněními pohledávky podle odst. 1 v plné výši a včas, může se věřitel domáhat jejich splnění žalobou podanou proti osobě s dispozičními oprávněními; nejde o incidenční spor.

9. Z veřejně přístupného insolvenčního rejstříku ke sp. zn. XY INS XY /2019 se podává, že žalovaná č. 1 zapsala bytovou jednotku č. XY v k. ú. XY ost do soupisu majetkové podstaty ke dni 21. 1. 2020. Konkurs na majetek dlužníka Roberta Sejpka byl prohlášen dne XY 2019. Kupní smlouva, týkající se bytové jednotky č. XY v k. ú. XY, byla mezi žalovanou č. 1 a žalovanou č. 2 uzavřena dne XY 2020.
10. Byla-li do majetkové podstaty dlužníka zahrnuta bytová jednotka, je součástí řádné insolvenční správy takového majetku i plnění povinností, které ve vztahu k bytové či nebytové jednotce příslušelo dříve dlužníku (coby vlastníku jednotky), včetně povinností podílet se na správě domu, v němž je jednotka umístěna, a přispívat na náklady spojené se správou (tohoto) domu a pozemku (k tomu § 13 odst. 1 a § 15 odst. 1 zákona o vlastnictví bytů). Je-li úpadek dlužníka řešen konkursem, má tuto povinnost insolvenční správce, jako osoba s dispozičním oprávněním, a to po dobu, po níž je jednotka součástí majetkové podstaty. Uvedené lze shrnout tak, že nejsou-li v době po prohlášení konkursu na majetek vlastníka jednotky řádně hrazeny náklady spojené s její správou, je společenství vlastníků jednotek oprávněno uplatňovat takto vzniklou pohledávku vůči insolvenčnímu správci dlužníka jako osobě s dispozičním oprávněním jako pohledávku za majetkovou podstatou podle § 168 odst. 2 písm. b) IZ bez ohledu na to, zda a kdo jednotku užívá (k tomu srovnej usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 29 NSČR 94/2014, z něhož vyplývá, že povinnost přispívat na náklady spojené se správou domu a pozemku je součástí řádné správy jednotky ve smyslu § 1180 odst. 1 věta první a §1181 odst. 1 o. z. - nutno poznamenat, že uvedené rozhodnutí ale nebylo vydáno v řízení o plnění pohledávky za podstatou, která nebyla osobou s dispozičním oprávněním uspokojena, podle § 203 odst. 4 IZ, které není incidenčním sporem, nýbrž v řízení o žalobě na určení pořadí uplatnění pohledávky podle § 203a odst. 1 IZ, které je podle § 203a odst. 2 IZ incidenčním sporem).
11. Za těchto okolností nadřízený soud konstatuje, že ve vztahu k žalované č. 1 uplatňuje žalobce dle žalobních tvrzení peněžité plnění jako pohledávku za podstatou, přičemž nadřízenému soudu nepřísluší v rámci procesního rozhodování o věcné příslušnosti soudu hodnotit, zda jde vskutku o pohledávku za podstatou podle § 168 IZ. Spor o zaplacení takto žalobcem formulované pohledávky v žalobě není incidenčním sporem (§ 203 odst. 4, věta za středníkem IZ) a není ani jiným sporem, k jehož projednání a rozhodnutí jsou v prvním stupni věcně příslušné krajské soudy.
12. Námitka žalované č. 1, podle níž by se v této věci měla věcná příslušnost řídit ustanovením § 7a IZ, je nedůvodná a nesvědčí pro ni ani rozsudek Nejvyššího soudu z 31. 10. 2018, sp. zn. 29 ICdo 97/2016, na který se žalovaná č. 1 v námitce odvolávala (právě naopak), ani usnesení Nejvyššího soudu ze dne 28. 4. 2017, sp. zn. 29 NSČR 94/2014, které se týká vydání výtěžku zpeněžení zajištěnému věřiteli v insolvenčním řízení.
13. Ve vztahu k žalované č. 2 se také nejedná o žádný ze sporů, pro které platí podle § 9 odst. 2 o. s. ř. (či jiného zákonného ustanovení) výjimka z obecné věcné příslušnosti okresních soudů podle § 9 odst. 1 o. s. ř.
14. Lze proto uzavřít, že k řízení v projednávané věci (ve vztahu žalobce k oběma žalovaným) o zaplacení dlužných úhrad za služby související s bytovou jednotkou jsou v prvním stupni věcně příslušné okresní soudy ve smyslu obecné úpravy věcné příslušnosti soudů pro sporné občanské soudní řízení obsažené v § 9 odst. 1 o. s. ř., když se nejedná o spor (věc), pro který (kterou) by byla založena v prvním stupni věcná příslušnost krajských soudů podle § 9 odst. 2 o. s. ř. nebo podle jiného právního předpisu.

15. Vrchní soud v Praze, jako soud nadřízený, proto z těchto důvodů rozhodl podle § 104a odst. 2 poslední věta o. s. ř. tak, že k projednání a rozhodnutí této věci jsou v prvním stupni věcně příslušné okresní soudy.
16. Usnesením o věcné příslušnosti jsou účastníci a soudy vázáni (§ 104a odst. 7 o. s. ř.).
17. Postup podle ustanovení § 203a IZ není tímto rozhodnutím vyloučen.

Poučení:

Proti tomuto usnesení není odvolání ani dovolání přípustné.

Praha 8. dubna 2021

JUDr. František Kučera
předseda senátu